

Nemzetközi kereskedelempolitika az éghajlatváltozással kapcsolatos követelmények összefüggésében

Az Európai Parlament 2010. november 25-i állásfoglalása a nemzetközi kereskedelempolitikáról az éghajlatváltozás által támasztott követelmények összefüggésében (2010/2103(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi szakértői csoport (IPCC) három munkacsoportja által készített, 2007-ben közzétett jelentésekre¹,
- tekintettel az Európai Tanács által 2008. december 17-én elfogadott, az éghajlatváltozással kapcsolatos csomagra,
- tekintettel az Európai Tanács 2009. október 29–30-i, az éghajlattal kapcsolatos tárgyalásokról szóló következtetéseire,
- tekintettel az éghajlattal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó ENSZ-csúcstalálkozóra, amelyet 2009. december 7. és 18. között rendeztek meg Koppenhágában (Dánia), valamint a találkozón megszületett koppenhágai megállapodásra,
- tekintettel az Európai Parlament éghajlatváltozással kapcsolatos korábbi állásfoglalásaira, különösen az éghajlatváltozással foglalkozó koppenhágai csúcstalálkozón elért eredményekről szóló, 2010. február 10-i², valamint a kereskedelemről és az éghajlatváltozásról szóló, 2007. november 29-i³ állásfoglalására,
- tekintettel „Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 20%-ot meghaladó mérséklésére irányuló lehetőségek elemzése és a kibocsátásáthelyezés kockázatának vizsgálata” című, 2010. május 26-i bizottsági közleményre (COM(2010)0265),
- tekintettel a bioüzemanyagok és a folyékony bio-energiahordozók fenntarthatóságáról szóló, 2010. június 19-i bizottsági közleményekre⁴,
- tekintettel a „Nyersanyag-politikai kezdeményezés – Az európai gazdasági növekedés és foglalkoztatás kritikus szükségleteinek kielégítése” című, 2008. november 4-i bizottsági közleményre (COM(2008)0699),

¹ Éghajlatváltozás 2007: Összefoglaló jelentés; szerkesztette: Rajendra K. Pachauri és Andy Reisinger, Genf, 2007, http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar4/syr/ar4_syr.pdf; valamint a munkacsoportok jelentései: A természettudományi alap, az egyes munkacsoport munkája, szerkesztette: S. Solomon, D. Qin, M. Manning, Z. Chen, M. Marquis, K. Averyt, M. Tignor és H.L. Miller, Jr.; Hatások, alkalmazkodás és sebezhetőség, a kettős munkacsoport munkája, szerkesztette: M. Parry, O. Canziani, J. Palutikof, P. van der Linden és C. Hanson; Az éghajlatváltozás enyhítése, a hármas munkacsoport munkája, szerkesztette: B. Metz, O. Davidson, P. Bosch, R. Dave és L. Meyer.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0019.

³ HL C 297. E, 2008.11.20., 193. o.

⁴ HL C 160., 2010.6.19., 1. és 8.o.

- tekintettel a Világkereskedelmi Szervezet által készített jelentésre és az ENSZ által a környezet védelme érdekében 2008. június 26-án indított „Kereskedelem és éghajlatváltozás” programra,
 - tekintettel a G20-csoport állam- és kormányfői által a 2009. szeptember 24–25-i pittsburghi csúcstalálkozót követően kiadott zárónyilatkozatra,
 - tekintettel a fejlődést szolgáló mezőgazdasági tudományok és technológiák nemzetközi felmérésére, amelyet 2008-ban tettek közzé¹,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0310/2010),
- A. mivel a Föld hőmérséklete az elmúlt évszázadban megemelkedett és a jövőben további emelkedés várható, mivel továbbá a globális felmelegedés gazdasági, szociális és ökológiai következményei aggasztó méreteket öltenek, és mivel feltétlenül 2°C alatt kell tartani a felmelegedés mértékét,
 - B. mivel az ENSZ éghajlatváltozással foglalkozó koppenhágai csúcstalálkozásán született 2009. decemberi megállapodás elégtelen; mivel ennek kialakításában az Európai Unió nem volt képes vezető szerepet vállalni,
 - C. mivel az ENSZ éghajlatváltozással foglalkozó koppenhágai csúcstalálkozásán született 2009. decemberi megállapodás elégtelen és csalódást keltő;
 - D. mivel a Cancúnban megrendezendő csúcstalálkozó egyedülálló alkalmat teremt a lényegi párbeszédre, és e találkozón jogilag kötelező érvényű eszközöket és sokkal szigorúbb ellenőrzési eljárásokat kell elfogadni, valamint jelentős lépést kell tenni egy olyan átfogó, jogilag kötelező érvényű és működőképes megállapodás kialakítása irányába, amely hozzájárul ahhoz, hogy a felmelegedés mértéke jóval 2°C alatt maradjon,
 - E. mivel az éghajlatváltozás elleni küzdelem a versenyképességre is kihat, és mivel az e kérdéskörhöz kapcsolódó európai prioritások az energiatakarékosságra és a megújuló energiaforrásokra összpontosítanak, amelyek fokozhatják az Unió energiabiztonságát, és jelentős potenciált képviselnek az iparfejlesztés, az innováció, a területfejlesztés és a munkahelyteremtés szempontjából,
 - F. mivel bizonyos országok számára komparatív előnyt jelent, hogy támogatják az energiaárakat és nem korlátozzák a CO₂-kibocsátást,
 - G. mivel tehát a kereskedelemre vonatkozó szabályok meghatározó jelentőségűek az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, és mivel a legnagyobb kereskedelmi világhatalomként az Európai Unió számottevő befolyást gyakorolhat e szabályokra,
1. üdvözli az Európai Tanács azon célkitűzését, hogy 2050-ig 1990-hez viszonyítva 80–

¹ <http://www.agassessment.org/>

95%-kal csökkentse az üvegházhatást okozó gázok Európában kibocsátott mennyiségét, mivel ez a célkitűzés elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az Unió ismét vezető szerepet játszasson nemzetközi szinten az éghajlattal kapcsolatos kérdésekben, minthogy más országok is határozottan elkötelezték magukat a zöld gazdaság kialakítása mellett, például a gazdaság újbóli fellendítésére irányuló programjaik keretében; határozottan támogatja azt a célkitűzést, hogy 2020-ig 30%-kal csökkenjen az európai kibocsátás, aminek más országokat is arra kell sarkallnia, hogy nagyratörőbb kötelezettségvállalásokat tegyenek;

2. felszólít egy nemzetközileg kötelező erejű megállapodás elfogadására az éghajlat védelme érdekében, és határozottan támogatja a 30%-os CO₂-kibocsátás-csökkentésre vonatkozó 2020-as uniós célkitűzést, valamint a CO₂ és más üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2050-re legalább 85%-kal való csökkentését előirányzó, hosszú távú uniós célkitűzést;
3. hangsúlyozza, hogy a fejlett országoknak vezető szerepet kell játszaniuk a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésében; úgy véli, a szabványok felállítása, a címkézések és a tanúsítások hatalmas lehetőséget jelentő eszközök az energiahasználat csökkentésében és ezáltal az éghajlatváltozás kezelésében; úgy ítéli meg, hogy a tiszta fejlesztési mechanizmus (CDM) nem adott megfelelő választ a legkiszolgáltatottabb országok szükségleteire;
4. támogatja a megújuló energiaforrások használatának előmozdítását, valamint azt, hogy a tagállamok kormányai folytassanak következetes politikát és alkossanak kötelező jogi keretet, amely hosszú távon lehetővé teszi egy, a piac megnyitásához és a – válság és üzleti bizonytalanságok közepette alapvetően fontos tényezőt alkotó – minimális infrastruktúra létrehozásához hozzájáruló, többszakaszos támogatási program elfogadását;
5. emlékeztet arra, hogy a kereskedelempolitika az Európai Unió globális céljainak egyik eszköze, és az EUMSZ. 207. cikke értelmében a közös kereskedelempolitikát „az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni” és az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikke értelmében különösen hozzá kell járulnia „a Föld fenntartható fejlődéséhez, a népek közötti szolidaritáshoz és kölcsönös tisztelethez, a szabad és tisztességes kereskedelemhez, a szegénység felszámolásához és az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez, továbbá a nemzetközi jog szigorú betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt alapelvek tiszteletben tartásához”;
6. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió – két- vagy többoldalú – kereskedelempolitikája csupán eszköz, nem pedig cél, és e kereskedelempolitikának koherensnek kell lennie az éghajlatváltozás elleni küzdelem célkitűzéseivel, valamint egy, az éghajlatváltozás kérdéseivel kapcsolatos, nagyratörő megállapodás létrehozását kell szem előtt tartania;
7. úgy véli, hogy a WTO szabályait oly módon kell értelmezni és továbbfejleszteni, hogy támogassák a környezetvédelem terén kötött többoldalú egyezmények keretében vállalt kötelezettségeket; felkéri a Bizottságot, hogy mindent tegyen meg annak érdekében, hogy a WTO-ban olyan konszenzus alakuljon ki, amelynek alapján a többoldalú környezetvédelmi megállapodások titkárságai megfigyelő státuszt kaphatnak a hatáskörüket érintő tematikájú WTO-üléseken, valamint tanácsadóként működhetnek

- közre a környezetvédelemmel kapcsolatos vitás helyzetek megoldására irányuló eljárásokban; hangsúlyozza, hogy új nemzetközi szabályokat kell elfogadni annak érdekében, hogy fel lehessen számolni az olcsó CO₂-kibocsátásból származó komparatív előnyöket;
8. sajnálja, hogy jelenleg egyik WTO-megállapodás sem tartalmaz közvetlen utalást az éghajlatváltozásra, az élelmiszer-biztonságra és a millenniumi fejlesztési célokra; sajnálatát fejezi ki az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó vetőmagokkal való biokalózkodás erősödése miatt; úgy véli, változtatásokra van szükség a WTO-szabályokban a Kiotói Jegyzőkönyv és a többoldalú környezetvédelmi megállapodások keretében vállalt kötelezettségekkel való összhang és koherencia biztosításának érdekében; felszólít a WTO sürgős megreformálására annak érdekében, hogy lehetővé váljék a termékek előállítási és feldolgozási módszerek alapján történő megkülönböztetése;
 9. hangsúlyozza, tekintettel a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezmény preambuluma és az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XX. cikkének b), d) és g) pontjára, hogy a nemzetközi kereskedelem nem vezethet a természeti erőforrások túlzott kiaknázásához, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a WTO keretén belül erősítsék meg a kollektív preferenciák elvét, különös tekintettel a fenntartható, éghajlatbarát és etikailag kifogástalan termékekre;
 10. felszólítja a Bizottságot és a WTO tagországait, hogy segítsék elő, hogy a WTO egy véleményben ismertesse az éghajlatváltozás jelentőségét és hatásait, és hogy ösztönözzék, hogy a WTO szabályai ne aláássák, hanem elősegítsék az éghajlatváltozás elleni globális küzdelmet, az éghajlatváltozás hatásainak csökkentését és az azokhoz való alkalmazkodást;
 11. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a WTO-tagállamoknak még meg kell találniuk a módját, hogy e szerződést beágyazzák az ENSZ-intézmények rendszerébe és a környezetvédelemre – többek között az éghajlatváltozásra –, valamint a szociális igazságosságra és az emberi jogok tiszteletben tartására vonatkozó szabályokba; kitar amellet, hogy a multilaterális környezetvédelmi megállapodások – így az ENSZ éghajlatváltozásról szóló keretegyezménye – szerinti kötelezettségeknek és célkitűzéseknek, valamint más ENSZ-intézményeknek (FAO, ILO, IMO) elsőbbséget kell élvezniük a kereskedelmi szabályok szűk értelmezésével szemben;
 12. mivel immár több mint 15 év telt el azóta, hogy az 1994. április 15-én Marrakesben elfogadott WTO miniszteri határozatban felhívták a Bizottságot, hogy legkésőbb 2011 közepéig terjesszen az Európai Parlament és a Tanács elé jelentést arról, hogy a WTO Kereskedelmi és Környezetvédelmi Bizottsága milyen mértékben tett eleget a határozatban foglalt feladatainak, valamint ismertesse arra vonatkozó összegzését, hogy – különösen az éghajlatváltozás enyhítéséről és az ahhoz való alkalmazkodásról, valamint a WTO-ról folyó globális párbeszéd összefüggésében – milyen további lépésekre van szükség;
 13. felszólítja a Bizottságot és a tagországokat, hogy a WTO-tárgyalások és a kétoldalú kereskedelmi megállapodások során ragaszkodjanak ahhoz, hogy a – különösen a természeti nyersanyagokkal folytatott – kereskedelem liberalizációja ne veszélyeztesse az erőforrások fenntartható kezelését, és az éghajlatra, illetve a fajok védelmére vonatkozó célok a megállapodások szerves részeivé váljanak; felszólítja a Bizottságot,

hogy ennek érdekében még az ENSZ éghajlat-változási keretegyezménye részes feleinek (UNFCCC) 2011-es johannesburgi konferenciája előtt hívjanak össze egy közös találkozót a WTO kereskedelmi és környezetvédelmi minisztereinek részvételével; emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás leküzdéséről szóló nemzetközi megállapodás kialakításának fóruma az UNFCCC;

14. minden eddiginél sürgetőbbnek tartja, hogy nyilvános vita induljon egy nemzetközi környezetvédelmi szervezet létrehozásáról;

A kereskedelem és az éghajlatvédelem közötti pozitív kölcsönhatás erősítése

15. elismeri, hogy a kereskedelmi kapcsolatok pozitív szerepet játszhatnak az éghajlatvédelemhez hozzájáruló termékek és szolgáltatások terjesztésében; úgy véli, hogy a környezetkímélő termékek és szolgáltatások mozgásának megkönnyítése révén az éghajlatvédelem és a kereskedelem liberalizációja kölcsönösen erősíthetik egymást, ám ennek előfeltétele, hogy szigorú környezeti kritériumok alapján és a WTO-tagországok közreműködésével összeállításra kerüljön az ilyen termékek és szolgáltatások jegyzéke;
16. elismeri, hogy a kereskedelem a fejlődő országokba irányuló technológiatranszfer fontos eszköze; hangsúlyozza, hogy fel kell számolni a „zöld kereskedelem” előtt álló akadályokat, például a „zöld árukra” kivetett vámok WTO-szinten történő megszüntetése révén;
17. abbéli reményének ad hangot, hogy az Unió jó példával jár elöl, és csökkenti a zöld technológiák és a környezet- és éghajlatbarát termékek kereskedelme előtt álló akadályokat – például vámokat és illetékeket –, és a Koppenhágai Éghajlat-változási Alap és a Bali Cselekvési Terv alapján is támogatja az úgynevezett környezetbarát termékeket és szolgáltatásokat (EGS);
18. hangsúlyozza a zöld technológiákhoz kapcsolódó innováció fontosságát, valamint elismeri, hogy a kereskedelmi kapcsolatok szerepet játszhatnak az ilyen technológiák országok közötti transzferében;
19. felszólítja az EU-t, hogy játsszon vezető szerepet a technológiák fejlődő országokban való elterjedését akadályozó tényezők azonosításában az éghajlatváltozás problémájának megoldása érdekében;
20. elismeri, hogy az innováció ösztönzése sokféle jutalmazási rendszer segítségével valósulhat meg, és hogy ezek a rendszerek nem azonos mértékben segítik elő a technológiatranszfert; megjegyzi, hogy a technológiatranszfert érintő szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos rendszerek tekintetében foglalkozni kell a szellemi tulajdonjogok védelmével kapcsolatos, a politikai intézmények gyengeségéből és a jogállamiság hiányosságaiból eredő aggályokkal; felkéri tehát a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az innováció jutalmazására szolgáló rendszerek összességét, figyelembe véve bizonyos országok kirekesztésének kockázatát, valamint hogy integrálja e munka eredményeit az éghajlattal kapcsolatos diplomáciai tevékenységébe;
21. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fosszilis energiaforrásoknak nyújtott szubvenciók torzító hatást gyakorolnak a világkereskedelemre, kedvezőtlenül befolyásolják az éghajlat alakulását, és költségeik az állami költségvetéseket terhelik; üdvözlöi, hogy a

G20-csoport elkötelezte magát az ilyen szubvenciók fokozatok megszüntetése mellett;

22. azt szeretné, hogy az Európai Unió nemzetközi téren vállaljon vezető szerepet e kérdésben, és kéri a Bizottságot, hogy haladéktalanul tegyen javaslatot az ilyen szubvenciók Európai Unióban való megszüntetésére vonatkozó menetrendre, annak tudatában, hogy e folyamatot szociális és ipari jellegű kísérő intézkedéseknek kell kiegészíteniük; emlékeztet továbbá arra, hogy az Európai Parlament felkérte a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy értesítsék az Európai Parlamentet az exporthitel-ügynökségek és az Európai Beruházási Bank által az éghajlatra negatív hatást gyakorló projektekre nyújtott hitelekről;
23. ellenzi a fosszilis tüzelőanyagok szubvencióját, és felszólít a környezetbarát és megújuló energiatermelés erősítésére, valamint decentralizált energiaforrások feltárására és fejlesztésére különösen a fejlődő országokban; ezzel összefüggésben emlékeztet a G20-ak azon megállapodására, hogy fokozatosan megszüntetik a fosszilis tüzelőanyagokra biztosított támogatásokat, és felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatokat az ennek végrehajtását célzó, egyértelmű időkereteket és adott esetben kompenzációs mechanizmusokat is tartalmazó európai stratégiára;

Az árak igazságosabbá tétele a nemzetközi kereskedelemben, valamint a kibocsátásáthelyezés elkerülése

24. megállapítja, hogy a kereskedelem liberalizációja negatív hatást is gyakorolhat az éghajlat védelmére, amennyiben egyes országok versenyelőnyt kovácsolnak az éghajlat védelmére irányuló fellépés elmulasztásából; javasolja ezért a WTO dömpingellenes szabályainak reformját, hogy azok terjedjenek ki a világszerte elfogadott éghajlatvédelmi normák függvényében a környezeti szempontból méltányos ár kérdésre is;
25. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az energiaárak támogatása és a CO₂-kibocsátásra vonatkozó korlátozás vagy kvótarendszer hiánya révén bizonyos országok komparatív előnyre tesznek szert; a korlátozás nélküli, ezért viszonylag olcsó CO₂-kibocsátás miatt ezen országok nem éreznek ösztönzést arra, hogy csatlakozzanak az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzetközi megállapodásokhoz;
26. megállapítja azonban, hogy az éghajlati tárgyalások a „közös, de differenciált felelősség” elvén alapulnak, és hogy a fejlődő országok éghajlat-politikájának gyengeségét általában korlátozottabb pénzügyi vagy technológiai képességeik magyarázzák, nem pedig a környezeti dömping szándéka;
27. ezzel összefüggésben azt szeretné, hogy a kibocsátási kvóták közösségi kereskedelmi rendszerének kijátszására irányuló ipari kibocsátásáthelyezésről és annak megelőzéséről szóló európai vitára kellő elővigyázatossággal kerüljön sor;
28. emlékeztet rá ugyanis, hogy a Bizottság e témában közzétett legutóbbi, 2010. május 26-i közleménye (COM(2010)0265) szerint csak igen kevés iparágat érint jelentős mértékben a kibocsátásáthelyezés problémája, és úgy véli, hogy ezen iparágak azonosításához pontos szektoriális elemzésre van szükség; felkéri a Bizottságot, hogy minél hamarabb ezt a megközelítést alkalmazza a néhány, minden ipari ágazat esetében azonos, mennyiségi kritérium helyett;

29. hangsúlyozza, hogy nincs olyan megoldás, amely a kibocsátáshelyezésben érintett valamennyi iparágra alkalmazható lenne, és hogy a termék jellege vagy a piac szerkezete alapvető fontosságú kritériumok akkor, amikor a rendelkezésre álló eszközök (ingyenes kvóta odaítélése, állami támogatás vagy határokon történő kiigazítási mechanizmus) közül ki kell választani a megfelelőt;
30. úgy véli, hogy egy, az éghajlatról szóló többoldalú megállapodás lenne a legjobb eszköz a szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatos negatív környezetvédelmi externáliák internalizálásának biztosítására, ez azonban a közeljövőben nem tűnik elérhetőnek; úgy véli ezért, hogy a következményes kibocsátásnak ténylegesen kitett iparágak tekintetében az Európai Uniónak a WTO-szabályok tiszteletben tartása mellett továbbra is vizsgálnia kellene a megfelelő környezetvédelmi eszközök, nevezetesen egy „szén-dioxid-belefoglalási mechanizmus” bevezetésének lehetőségét, amely kiegészítené a kibocsátási egységek uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében megvalósuló árverezését; egy ilyen mechanizmus lehetővé tenné a szén-dioxid-kibocsátás harmadik országokba történő áthelyezésének kockázata elleni küzdelmet;
31. határozottan állítja, hogy a vámkiigazításoknak nem a protekcionizmus eszközéül, hanem a kibocsátások csökkentésének módjául kellene szolgálniuk;

A termékek közötti differenciálás elősegítése az éghajlatra gyakorolt hatásuk függvényében

32. úgy ítéli meg, hogy az Unió a világ legnagyobb kereskedelmi tömbjeként képes nemzetközi normákat kidolgozni, és támogatja a szociális és környezeti kritériumokat figyelembe vevő tanúsítási és jelölési rendszerek fejlesztését és terjesztését; felhívja a figyelmet a nemzetközi civil szervezetek eredményes szerepére a megfelelő címkézési és tanúsítási rendszerek fejlesztése és terjesztése terén, és erőteljesen támogatja azok szélesebb körű alkalmazását;
33. emlékeztet rá, hogy a WTO-keret szükség esetén lehetővé teszi arányos kereskedelemminősítési intézkedések meghozatalát, amennyiben nem tesznek megkülönböztetést azonos termelési feltételekkel bíró országok között; megállapítja azonban, hogy mindezt sürgősen pontosítani kell annak érdekében, hogy ezeket az intézkedéseket az adott termék előállításához használt termelési eljárásokra és módszerekre vonatkozó éghajlatszemponturnak kritériumok alapján lehessen alkalmazni;
34. kéri a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a WTO-n belüli tárgyalások újraindítását a termelési eljárásokról és módszerekről, valamint a hasonló termékek között a szénlábnyom, az energialábnyom vagy a technológiai szabványok alapján történő megkülönböztetésről; úgy véli, hogy egy ilyen kezdeményezés elfogadható a WTO tagországai számára, amennyiben a technológiatranszfert elősegítő kísérő intézkedések egészítik ki;
35. szeretné azonban, hogy a termelési eljárásokra és módszerekkel kapcsolatos egyértelműség WTO-n belül jelenleg tapasztalható hiánya ne bénítsa meg az Uniót, amelynek éppen e mozgásteret kellene kihasználnia;
36. hangsúlyozza, hogy törekedni kell a kereskedelemhez kapcsolódó káros környezeti hatások árakban történő megjelenítésére és a „szennyező fizet” elv érvényesítésére; sürgeti a környezetvédelmi normákkal kapcsolatos címkézési és tájékoztatási rendszerek összehangolását;

37. ezért üdvözli, hogy az Európai Unió az Unióban előállított, valamint az importált bioüzemanyag vonatkozásában fenntarthatósági kritériumokat vezet be; kéri, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg e megközelítésnek a biomasszára és a mezőgazdasági termékekre történő kiterjesztését; kéri, hogy vegyék figyelembe a földhasználat bioüzemanyagokhoz kapcsolódó közvetett változásait, és elvárja a Bizottságtól, hogy az Európai Parlamentnek tett vállalásának megfelelően 2010 vége előtt terjesszen javaslatot erre vonatkozóan;
38. támogatja valódi, kötelező erejű fenntarthatósági feltételek és szabványok kidolgozását a bioüzemanyagok és a biomassza előállítására, amelyek figyelembe veszik az üvegházhatást okozó gázoknak és az apró részecskéknek a földhasználat közvetett megváltozásához (ILUC) kapcsolódó kibocsátását, valamint a teljes termelési ciklust; hangsúlyozza, hogy a lakossági élelmiszer-ellátás biztonságának előnyt kell élveznie a bioüzemanyagok termelésével szemben, és hogy a földhasználati politika és gyakorlat fenntarthatóságát sürgősen holisztikusabb megközelítéssel kell elérni;
39. elengedhetetlennek tartja, hogy szigorú fenntarthatósági normák vonatkozzanak a bioüzemanyagok nemzetközi kereskedelmére, figyelembe véve annak ellentmondásos környezeti és társadalmi hatásait;
40. üdvözli az illegális faanyaggal kapcsolatosan létrejött európai megállapodást, és érdeklődéssel várja az önkéntes partnerségi megállapodások tekintetében megvalósuló előrehaladást;

A kereskedelem liberalizálása nem kérdőjelezheti meg a nagyra törő éghajlat-politikát.

41. aggodalommal tölti el a Bizottság azon elhatározása, hogy a kereskedelmi megállapodásokba beemeli a fakereskedelem liberalizációját, és különösen a faexportra vonatkozó megszorítások eltörlését az erdőirtás megnövekedett veszélye, valamint az éghajlatra, a biológiai sokszínűségekre és a helyi fejlődésre, illetve népességekre gyakorolt negatív hatása ellenére;
42. különösen hangsúlyozza az éghajlattal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések, valamint a kereskedelmi feltételek közötti összhang szükségességét, annak biztosítása érdekében, hogy például az erdőpusztulás leküzdésére irányuló erőfeszítések hathatósak legyenek;
43. úgy véli, hogy az új nemzetközi klímavédelmi egyezménynek erős garanciákat kell tartalmaznia a nemzetközi fakereskedelem okozta káros környezeti hatások mérséklésére és az aggasztó mértékű erdőirtás megállítására;

A szállítás teljes mértékű beépítése a kereskedelem-éghajlat problematikájába

44. sajnálja, hogy a jelenlegi kereskedelmi rendszer az áruk jelentős volumenű szállításán alapuló globális munka- és termelésmegosztáshoz vezet, és e szállítás árában nem jelennek meg a vele járó tényleges környezeti költségek; szeretné, ha a nemzetközi szállítás éghajlati költségeit beépítenék az árba akár adók, akár fizetős kvóták kereskedelmi rendszerének alkalmazásával; üdvözli a légi közlekedés közeljövőben történő beillesztését az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerébe, és 2011-ig, 2013-as hatálybalépéssel hasonló kezdeményezést vár a Bizottságtól a tengeri szállítás vonatkozásában is, amennyiben addig lehetetlennek bizonyulna egy globális

mechanizmus végrehajtása; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tengeren túli áruszállítás során felhasznált üzemanyagra nem vetnek ki adót; támogatja az ilyen üzemanyag és áruk megadóztatását, különös tekintettel a légi úton szállított árukra; elvárja, hogy a Bizottság kezdeményezze a környezetet leginkább szennyező közlekedési módok támogatásának, például a kerozin adómentességének megkérdőjelezését;

45. megállapítja, hogy a nemzetközi kereskedelem által okozott CO₂-kibocsátás jelentős mértékben csökkenthető; felszólít a jelentkező szállítási és környezeti költségeknek a termékek árába való beépítésére (az externáliák internalizálására), mindenekelőtt a nemzetközi kereskedelmi szállítások 90%-át kitevő hajózásnak az európai kibocsátás-kereskedelmi rendszerbe (ETS) való bevonása révén;
46. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt annak érdekében, hogy a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet keretein belül jogilag kötelező megállapodás jöjjön létre a hajózásból eredő kibocsátások csökkentésére;
47. fontosnak tartja, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátás-csökkentésével kapcsolatos nemzetközi vállalatok a nemzetközi légi közlekedésre és hajózásra is vonatkozzanak;
48. hangsúlyozza, hogy a közlekedéssel és a nemzetközi kereskedelemmel összefüggő szén-dioxid-kibocsátás növekedése aláássa az EU éghajlatváltozással kapcsolatos stratégiájának hatékonyságát; úgy véli, hogy ez erős érv amellet, hogy az exportvezérelt fejlesztési stratégiától a diverzifikált és helyi fogyasztáson és termelésen alapuló endogén fejlesztés felé kell elmozdulni a fejlődő országokban; emlékeztet arra, hogy az utóbbi stratégia pozitív hatásokkal járna a foglalkoztatásra nézve az Európai Unióban és a fejlődő országokban egyaránt;
49. úgy véli, hogy amíg az éghajlati költségek nem jelennek meg a szállítás árában, addig a fenntartható helyi termelés előmozdítását kellene ösztönözni, többek között a fogyasztók jobb tájékoztatásával;

Az összehangolás eszközeinek megerősítése a kereskedelem–éghajlat vonatkozásában

50. a kereskedelmi és éghajlatváltozással kapcsolatos politikák összehangolásának biztosítása érdekében kéri, hogy számolják ki mindenfajta kereskedelmi politika szénegyensúlyát azzal a céllal, hogy a politikát adott esetben korrigálni lehessen az egyensúly javítása irányában, kéri továbbá azt is, hogy kötelező jelleggel hozzanak – a politikai, technológiai és pénzügyi együttműködés terén – kiegyenlítő intézkedéseket az éghajlat szempontjából negatív egyensúly esetén;
51. sürgeti az Európai Uniót, hogy a fejlesztési eszközként szolgáló kétoldalú és regionális kereskedelmi megállapodásaiba illesszen be átfogó környezetvédelmi rendelkezéseket, nevezetesen környezetvédelmi záradékok, valamint a technológiaátadást, a technikai támogatást és a kapacitásépítést elősegítő együttműködési mechanizmusok bevezetése révén;
52. kéri a Bizottságot, hogy a nem uniós országokkal kötött kereskedelmi megállapodásokba következetesen foglaljon bele környezetvédelmi záradékokat, különös tekintettel a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére és az alacsony kibocsátású technológiák transzferére;

53. üdvözl, hogy az éghajlatváltozás dimenzióját beépítették a kereskedelmi megállapodások fenntarthatósági hatásvizsgálatába (SIA); ugyanakkor megállapítja, hogy egyes esetekben – például az Euromediterrán Szabadkereskedelmi Megállapodás esetében – az SIA rámutat, hogy a megállapodásnak kedvezőtlen éghajlati hatásai lesznek, amelyekkel a megállapodás megkötése előtt nem foglalkoztak megfelelően; úgy véli, hogy a kereskedelmi megállapodásoknak semmilyen módon nem szabad veszélyeztetniük a multilaterális környezetvédelmi megállapodásokat;
54. úgy véli, hogy az általános preferenciális rendszer reformja keretében környezetvédelmi kritériumokat kell bevezetni;
55. úgy véli, hogy a Bizottságnak a kereskedelmi és környezetvédelmi politikával kapcsolatos tárgyalási stratégiája vonatkozásában egy harmonizált keretet kellene követnie annak érdekében, hogy partnereinek ne adjon okot kereskedelmi akadályokkal kapcsolatos aggodalmakra, valamint biztosítsa egyszersmind az éghajlatváltozás elleni küzdelem kapcsán rá nézve kötelező célkitűzések teljesülését;
56. úgy véli, hogy határozottabb és következetesebb klímadiplomáciát kell folytatni az EU kereskedelmi kapcsolatai keretében azokkal az országokkal, amelyekre nem vonatkoznak többoldalú környezetvédelmi megállapodások,

Az Európai Unió kereskedelmi és éghajlat-politikájának összehangolása a fejlődő országok szempontjából

57. elismeri, hogy a partnerországok az európai kereskedelmi és éghajlat-politika összehangolását a behozatal rejtett csökkentésére és a kivitel növelésére használhatják ki, illetve ekként értelmezhetik;
58. hangsúlyozza, hogy fontos az ezen országokkal történő tárgyalás bármely, az Unió által hozható intézkedésről, különösen a határokon történő kiigazításról és annak szükségességéről, hogy az Unió a fejlődő országokkal szemben tartsa be az éghajlatváltozással kapcsolatos segélyekre vonatkozó ígéreteit;
59. e tekintetben aggódik, hogy az európai országok által az éghajlatváltozásról szóló koppenhágai csúcstalálkozó során megígért „korai” finanszírozás egy része a hivatalos fejlesztési támogatás keretében vállalt kötelezettségekből származik, melyhez – a Parlament kérésével ellentétben – kölcsön formájában lehet hozzájutni; kéri, hogy a Bizottság készítse e finanszírozásról jelentést, amely lehetővé teszi a valóság, a vállalt kötelezettségek és a Parlament kérései közötti megfelelés megítélését; a finanszírozás tematikus és földrajzi felhasználása tekintetében jobb koordinációra szólít fel;
60. emlékeztet az iparilag fejlett országok, köztük az uniós tagállamok kötelezettségvállalására, mely szerint az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében elgondolkoznak a finanszírozás innovatív módjain;
61. meggyőződése szerint az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek az iparilag fejlett és a fejlődő országok közötti szolidaritáson kell alapulnia, lehetőleg az ENSZ-szel, a WTO-val és a többi Bretton Woods-i intézménnyel való szorosabb együttműködéssel; ezért felszólít egy, a kibocsátáskereskedelemre, illetve az energia és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának megadóztatására vonatkozó globális stratégia kidolgozására a

fejlődő országokkal, a fellendülőben lévő gazdaságokkal és az iparilag fejlett országokkal közösen, egyrészt a vállalkozások elvándorlásának (carbon leakage) megelőzésére, másrészt az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez, illetve következményeinek mérsékléséhez és az azokhoz való alkalmazkodáshoz szükséges pénzügyi eszközök előteremtésére;

62. hangsúlyozza, hogy a fejlődő országoknak történő technológiatranszfer fokozása a kibocsátásáthelyezés elleni fellépés eszközeként a 2012 utáni éghajlat-változási rendszer kritikus eleme lesz; sajnálatosnak tartja, hogy a technológiatranszfer a hivatalos fejlesztési támogatásnak csak kis részét képezi; sürgeti a tagállamokat a fejlődő országok számára történő további pénzügyi és szakértői segítségnyújtásra az éghajlatváltozás következményei elleni fellépés és az éghajlathoz kapcsolódó szabványok betartása, valamint a szabványok, a címkézés és a tanúsítások terén előzetes hatástanulmányok elkészítésére érdekében;

o

o o

63. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek, az Egyesült Nemzetek éghajlat-változási keretegyezménye (UNFCCC) ügyvezető titkárának, valamint a keretegyezmény részes felei 16. konferenciájának (COP 16).